

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

I. THÔNG TIN CHUNG VỀ SÁNG KIẾN

1. Tên sáng kiến: *“Một số biện pháp giáo dục kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong trường Mầm Non”*

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Giáo dục kỹ năng

3. Tác giả:

Họ và tên: **Bùi Thị Tố Nga**

Ngày/tháng/năm sinh: **20/4/1984**

Chức vụ, đơn vị công tác: **Giáo viên, Trường Mầm non Thái Sơn**

Điện thoại DD: **0866932476**

4. Đơn vị áp dụng sáng kiến:

Tên đơn vị: **Trường Mầm non Thái Sơn**

Địa chỉ: **Xã Thái Sơn- huyện An Lão- Thành phố Hải Phòng**

Điện thoại: **0225 3697 426**

II. MÔ TẢ GIẢI PHÁP ĐÃ BIẾT

Như chúng ta đã biết, xã hội hiện đại mang đến cho cuộc sống con người nhiều tiện ích, sự thoải mái nhưng cũng tiềm ẩn nhiều mối nguy hiểm, đặc biệt là đối với con trẻ. Điều này đòi hỏi mỗi trẻ đều phải có những kỹ năng để ứng phó tình huống nguy hiểm cũng như bảo vệ chính bản thân mình. Việc trang bị cho trẻ những kỹ năng bảo vệ bản thân sẽ giúp trẻ có thể an toàn hơn và tự tin hơn để khám phá cuộc sống muôn màu. Chính vì vậy mà có rất nhiều tác giả đã đưa ra những giải pháp trong việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ như: *Thông qua đường <https://treemvietnam.net.vn/day-tre-ky-nang-ung-pho-voi-cac-tinh-huong-nguy-hiem-d985.html>*. Tác giả đưa ra các giải pháp:

- Kỹ năng thoát hiểm khi bị bỏ quên trên ô tô
- Kỹ năng ứng xử khi bị lạc
- Kỹ năng an toàn khi chơi một mình
- Kỹ năng khi gặp người lạ
- Kỹ năng tránh bị xâm hại cơ thể
- Kỹ năng an toàn khi tham gia giao thông.
- Kỹ năng thoát hiểm khi có hỏa hoạn.
- Kỹ năng thoát hiểm khi bị đuối nước.
- Kỹ năng khi gặp động vật hung dữ.

Qua các biện pháp tôi thấy những ưu điểm và tồn tại như sau:

* Ưu điểm: Các biện pháp đều nhằm mục đích giáo dục kỹ năng ứng phó với các tình huống nguy hiểm cho trẻ.

- Trẻ ngoan ngoãn, tích cực tham gia vào các hoạt động.

* Tồn tại: Giáo viên chưa xây dựng được các kế hoạch để đưa các kỹ năng sống vào các tháng một cách cụ thể khoa học.

Việc xây dựng môi trường để giáo dục kỹ năng sống cho trẻ chưa được quan tâm nhiều. Tài liệu biên soạn về giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân dành cho giáo viên còn hạn chế. Chưa có sự thống nhất về nội dung giáo dục kỹ năng ứng phó nguy hiểm cho trẻ qua một số tình huống thường gặp hàng ngày cho trẻ gây khó khăn cho giáo viên trong việc xây dựng, tổ chức giáo dục cho trẻ.

Số ít giáo viên khi giáo dục kỹ năng cho trẻ tự ứng phó nguy hiểm qua một số tình huống thường gặp hàng ngày cho trẻ còn thiên về cung cấp kiến thức, mà quên mất việc giáo dục kỹ năng tự ứng phó nguy hiểm cho trẻ trong một số tình huống thường gặp hàng phải cho trẻ thực hành, trải nghiệm tạo ra các tình huống giả định để trẻ có cơ hội ôn tập và luyện lại những kiến thức và kỹ năng đã được học.

Một số phụ huynh còn chưa quan tâm đúng mức hoặc thiếu kinh nghiệm trong việc giáo dục kỹ năng trẻ tự ứng phó nguy hiểm qua một số tình huống thường gặp hàng ngày cho trẻ.

Một số trẻ ở lớp còn nhút nhát, chưa mạnh dạn tự tin khi tham gia các hoạt động, khả năng lĩnh hội kiến thức của các trẻ khác nhau. Vì vậy cho thấy chúng ta cần phải có những biện pháp thiết thực góp phần giáo dục kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm qua một số tình huống thường gặp hàng ngày cho trẻ.

Xuất phát từ những lí do trên tôi đã lựa chọn đề tài ***“Một số biện pháp giáo dục kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong trường Mầm non”*** với mong muốn chia sẻ một số kinh nghiệm của bản thân trong việc giáo dục kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm cho trẻ mẫu giáo lớn góp phần đem lại hiệu quả thiết thực nhất cho trẻ trong việc tự bảo vệ bản thân từ đó tạo cơ hội cho trẻ được phát triển nhân cách đầy đủ và đúng hướng.

III. NỘI DUNG GIẢI PHÁP ĐỀ NGHỊ CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

III.1. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

Biện pháp 1: Xác định một số nguyên tắc khi giáo dục một số kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm qua một số tình huống thường gặp hàng ngày cho trẻ mẫu giáo

Thường xuyên nói chuyện, trao đổi với trẻ:

VD: Trong giờ học dạy trẻ: Nhận biết ý nghĩa các con số được sử dụng trong cuộc sống hàng ngày (113, 114, 115, Số điện thoại, Số nhà, biển số xe...)

Trẻ biết và nhận ra một số trường hợp khẩn cấp như bị lạc, có người lạ đến nhà, cháy... Trẻ biết một số cách xử lý khi gặp các tình huống trên (Nhờ người sự giúp đỡ hoặc gọi số điện thoại khẩn cấp...) Trẻ biết một số điện thoại khẩn như số 113 (Cảnh sát), 114 (Cứu hỏa), 115 (Cứu thương). Trẻ biết gọi người giúp đỡ khi gặp những trường hợp khẩn cấp.

- Tập thói quen cho trẻ hiểu về nguyên nhân - kết quả
- Sử dụng những tình huống trong thực tế hàng ngày

- *Đưa ra những quy tắc an toàn và không an toàn, được phép và không được phép*

Biện pháp 2: Tạo cơ hội để trẻ được tương tác, trải nghiệm các tình huống nảy sinh trong cuộc sống hàng ngày để giáo dục kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm cho trẻ:

- ***Giáo dục kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm thông qua hình thức trải nghiệm.***

Tôi dạy kỹ năng sống cho trẻ mọi lúc mọi nơi, đặc biệt là vào các buổi chiều trong tuần theo kế hoạch đã xây dựng

VD: Trẻ đóng vai đi khi nhìn thấy người lạ rủ rê thì cách từ chối ra sao, khi bị bắt cóc trẻ sẽ làm gì? Từ đó trẻ có cơ hội được thực hành, được trải nghiệm được đóng vai như người bị hại và qua đó trẻ biết giải quyết tình huống trực tiếp còn giáo viên sẽ quan sát các hành động của trẻ chân thực nhất để từ đó có hướng điều chỉnh giáo dục kịp thời với từng cá nhân trẻ.

Ngoài ra trên lớp tôi còn cho trẻ xem các video về một số tai nạn thương tích đáng tiếc xảy ra qua đó hướng dẫn trẻ phải tránh những điều đã được quan sát, trẻ sẽ ý thức được rằng, mình không được làm như các bạn trong 1 số đoạn phim đó, làm như vậy sẽ bị đau, bị gãy chân, gãy tay... Qua các video trên, trẻ còn được rèn thành thạo 1 số kỹ năng về cách phòng tránh các nguy cơ không an toàn và biết cách ứng phó nguy hiểm như: Đi lên xuống cầu thang ở nhà và ở trường phải đi chậm, tay vịn lan can, đi nhẹ nhàng; không lại gần ổ điện; không lại gần ao, hồ, sông, suối; khi thấy nước bốc hơi thì không được sờ tay vào sẽ bị bỏng...

Bên cạnh việc sử dụng các tình huống có thực trong sinh hoạt hàng ngày tôi còn trang bị cho trẻ một số kỹ năng cần thiết giúp trẻ tránh những nguy cơ gây mất an toàn qua hoạt động trải nghiệm cho trẻ tại trường mầm non: Hoạt động ngoài trời, hoạt động học có chủ định, hoạt động thăm quan dã ngoại, hoạt động khám phá...

- ***Xây dựng tình huống, tạo cơ hội cho trẻ thực hành các kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm***

**** Tình huống 1: Phòng chống tai nạn khi thấy khói và cháy***

Cháy nổ là tai nạn hiếm khi xảy ra trong trường mầm non nhưng hậu quả để lại rất nặng nề nếu cô và trẻ không có kỹ năng xử lý. Nếu trẻ không biết các dấu hiệu nhận biết có cháy để phòng tránh, trẻ rất dễ đến bị ngạt hay bỏng, trường đã kết hợp với phòng cháy chữa cháy về giảng dạy tuyên truyền thực hành trải nghiệm phòng cháy cho cô và trẻ.

+ ***Chuẩn bị:*** Hình ảnh và đoạn phim về hỏa hoạn. Tiếng còi báo cháy. Khăn ẩm cho trẻ

+ ***Tiến hành:*** Cô đưa ra câu hỏi: “Khi thấy khói hay cháy con sẽ làm thế nào?”. Cho trẻ thảo luận, cho trẻ xem 1 số hình ảnh và đoạn phim thực tế về hỏa hoạn. Cô giới thiệu các cách giải quyết nên làm khi trẻ gặp tình huống đó: Khi

nghe tiếng còi báo cháy, trước hết, tìm ngay khăn (mảnh vải) tắm nước, chạy ra khỏi đám khói (cháy) theo hướng thoát hiểm để ra ngoài. Sau đó hét to để báo cho mọi người biết.

- Cho trẻ thực hành: Trẻ đang ngồi học, bất ngờ có tiếng “Báo cháy”, cô và trẻ thực hành đúng như cách giải quyết cô vừa nêu.

- Nhận xét và rút ra bài học: Khi thấy có khói hoặc cháy, trước hết phải lấy khăn ẩm bịt mũi chạy khỏi chỗ có khói, cháy; hét to để báo cho mọi người

*** Tình huống 2: Phòng tránh bị ngã và kỹ năng xử lý**

+ Chuẩn bị: Một số tranh ảnh các tình huống trẻ bị ngã

+ Tiến hành: Cho trẻ xem tranh một số tình huống các bạn bị ngã: Chạy nhảy, va đầu vào nhau, trèo leo... Cô đưa ra câu hỏi: Nếu con bị ngã đau, chảy máu, con sẽ làm gì? Cô cho trẻ thảo luận. Cô nêu cách giải quyết tốt nhất: Khi đang chơi và bị ngã đau, chảy máu trẻ phải bình tĩnh, không được khóc, nhờ bạn gọi cô giáo giúp đỡ hoặc đến phòng y tế để nhờ giúp đỡ, hoặc nhớ các số điện thoại cần thiết khi gặp nguy hiểm: 114, 115, 113, số điện thoại của người thân trong gia đình (bố, mẹ).

- Nhận xét và rút ra bài học: Không được chạy nhảy để dẫn đến ngã và va chạm nhau sẽ gây tai nạn. Cần bình tĩnh để xử lý, báo cho cô giáo hoặc gọi điện thoại nhờ hỗ trợ.

*** Tình huống 3: Cổng trường mở khi trẻ đang chơi**

+ Chuẩn bị: Cuộc trò chuyện với trẻ. Một phụ huynh lớp khác đóng vai kẻ xấu đến dụ dỗ trẻ.

+ Tiến hành: Khi trẻ đang chơi trên sân trường. Cô đưa trẻ vào tình huống cánh cổng trường mở. Gọi ý cho trẻ phát hiện ra cánh cổng trường mở. Cô hỏi trẻ: Nếu cánh cổng trường mở, các con sẽ làm gì? Cho trẻ thảo luận và trả lời. Cô giáo dục: Không tự ý ra ngoài vì sẽ xảy ra tai nạn (xe cộ đâm phải) hoặc bị bắt cóc, bị lạc...

- Nhận xét và rút ra bài học: Không tự ý chạy ra ngoài lớp hay trường khi chưa có sự đồng ý và người lớn (cô giáo, bố mẹ) dẫn đi.

*** Tình huống 4: Cần thận với ổ điện**

+ Chuẩn bị: Các nút bịt kín ổ điện. Đoạn phim tình huống trẻ bị điện giật khi nghịch ổ điện.

+ Tiến hành: Cô cho trẻ xem đoạn phim tình huống bị điện giật của e nhỏ khi dùng que sắt chọc vào ổ điện. Cho trẻ nhận xét và hỏi trẻ: Các con cần có thái độ như thế nào với các ổ điện? Không chạm vào, không lấy vật gì chọc vào, khi thấy ổ điện (dưới thấp) không được bịt kín, báo cho cô giáo ngay.

- Nhận xét và rút ra bài học: Các ổ điện rất nguy hiểm, tuyệt đối không nghịch và chạm tay vào ổ điện vì có thể xảy ra điện giật.

*** Tình huống 5: Leo trèo qua lan can**

+ *Chuẩn bị:* Lớp khác chơi dưới sân trường. Cho trẻ ra chơi ngoài cửa lớp. Cô chụp lại các hành động của trẻ

+ *Tiến hành:* Tôi liên hệ với lớp khác tổ chức cho trẻ chơi trò chơi dưới sân trường một cách hấp dẫn và thu hút trẻ. Tôi quan sát trẻ lớp tôi tò mò ngó qua lỗ hoa hành lang để nhìn xuống, một số bạn trai kiễng chân lên cao để nhìn rõ hơn, đặc biệt có 1 – 2 trẻ lấy ghế, trèo lên cao để nhìn... Tôi chụp ảnh rồi mở hình ảnh to ra và trò chuyện với trẻ về các hành động của trẻ, đặt câu hỏi cho trẻ nêu ý kiến về những hành động đó, tôi hỏi trẻ nếu muốn xem thì phải như thế nào? Cho trẻ thảo luận, sau đó tôi hỏi trẻ: Trong các cách các bạn đưa ra thì cách nào là đảm bảo an toàn nhất cho bản thân trẻ? Nếu thực hiện cách không đúng thì điều gì sẽ xảy ra?...

- Nhận xét và rút ra bài học: Lan can để chắn khỏi ngã xuống dưới. Không được leo trèo qua lan can.

*** *Tình huống 6: Bị quên ở trên ô tô***

Bước 1: Giữ bình tĩnh, quan sát xung quanh để biết mình đang ở đâu, gần đó có những ai có thể ứng cứu

Bước 2: Bấm còi xe trên vô lăng

Bước 3: Hãy thử mở các cửa ô tô

Bước 4: Đứng ở phần kính trước vô lăng để vẫy người phía ngoài

Bước 5: Tìm cách phá kính ô tô

Biện pháp 3: Rèn kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm ở các hoạt động trong ngày:

*** *Hoạt động trò chuyện sáng:***

Trong giờ đón trẻ, trò chuyện sáng, tôi trò chuyện, cho trẻ xem các phóng sự về tình hình dịch bệnh ở trường học: tay chân miệng, thủy đậu, cúm A, B. Đau mắt đỏ..., từ đó giáo dục trẻ giữ gìn vệ sinh cá nhân, vệ sinh thân thể, dạy trẻ cách đeo khẩu trang đúng cách...

*** *Lồng ghép trong hoạt động vệ sinh, ăn ngủ cho trẻ:***

- Đặc biệt quan tâm đến công tác vệ sinh cá nhân, vệ sinh thân thể hằng ngày, đó là cách hiệu quả để phòng tránh nhiễm bệnh.

+ Giờ ăn: Tôi luôn cho trẻ lau mặt, rửa tay trước khi ăn, sau khi đi vệ sinh và khi tay bẩn. Tôi hướng dẫn trẻ cách ăn uống: Trẻ ăn như thế nào? Trẻ có ngậm cơm không? Trẻ có nói chuyện, đùa nghịch trong khi ăn không? Trong quá trình quan sát hành động của trẻ thì tôi luôn luôn nhắc trẻ: Các con nhớ xúc cho gọn gàng, trong giờ ăn không được nói chuyện đùa nghịch, khi ho hay hắt xì hơi thì phải biết che miệng lại, ăn thì phải nhai kỹ, nhai chậm, cơm rơi vãi thì phải nhặt vào đĩa, không xúc cơm sang bát của bạn, không ngậm thức ăn trong miệng, không được dùng tay để bốc thức ăn, nếu thức ăn còn nóng các con thổi nguội mới ăn.

+ Giờ ngủ: Tôi hướng dẫn trẻ cách nằm ở tư thế thoải mái, không ngâm thức ăn hay nước khi đi ngủ, không trùm chăn kín đầu hay nằm úp mặt xuống gối rất dễ bị ngạt thở. Tôi và giáo viên cùng lớp thay nhau quan sát và điều chỉnh tư thế ngủ cho trẻ

*** Thông qua hoạt động chiều:**

Hoạt động chiều là thời gian tôi cho trẻ học và ôn luyện một số kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm. Vì thời gian học của trẻ chỉ trong khoảng 30 đến 35 phút nên việc thực hành các kỹ năng là không đủ nên tôi thường cho trẻ thực hành các kỹ năng ứng phó với các tình huống nguy hiểm từ các buổi trải nghiệm này tôi giáo dục trẻ kiến thức vệ sinh an toàn thực phẩm, nhận biết nguy cơ an toàn trong ăn uống, nhận biết một số loại thực phẩm ôi thiu, không tốt cho sức khỏe, kỹ năng xử lý khi bị bỏng,

*** Trong giờ trả trẻ:**

Hiện nay do xã hội đang trên đà phát triển hội nhập nhiều tệ nạn xảy ra ảnh hưởng đến trẻ em đặc biệt là nạn bắt cóc trẻ em đang diễn ra ở khắp nơi nên tôi chú trọng đến việc đảm bảo an toàn cho trẻ trong thời gian trả trẻ về nhà. Ngay từ đầu năm học, khi đón trả trẻ tôi cho phụ huynh ký nhận, phụ huynh phải đăng ký những ai được đón, khi có việc bận nhờ người khác đón phải gọi điện cho cô giáo, rồi mới cho đón trẻ. Đồng thời tôi dặn dò trẻ nếu người lạ mà con không quen biết thì không được đi theo vì đó có thể là những người xấu, không tốt, nếu chúng ta đi theo thì sẽ gặp nguy hiểm. Với cách này rất hiệu quả, 100% trẻ lớp tôi được an toàn và phụ huynh cũng rất yên tâm nên tôi sẽ duy trì biện pháp này cho những năm học tiếp theo.

*** Lồng ghép trong các hoạt động học khác như:**

VD: Chủ đề động vật - Dạy trẻ cách xử lý khi chẳng may bị chó cắn

(Khi bị chó tấn công không xua tay và chạy (bên phải) nên đứng yên (bên trái)

- Lồng ghép các bài hát tuyên truyền phòng tránh dịch bệnh vào các hoạt động học, hoạt động chiều và đón trẻ sáng, hoạt động biểu diễn văn nghệ như hát múa nhảy các bài “vũ điệu rửa tay...”

VD: Trong giờ hoạt động học khám phá tôi dạy trẻ “Một số quy định giao thông đường bộ” để trẻ có kỹ năng tham gia giao thông an toàn.

Hoạt động ngoài trời: Là một hoạt động trẻ được tự do hòa mình với thiên nhiên, với môi trường xung quanh. Thông qua hoạt động ngoài trời, giáo viên sẽ cung cấp cho trẻ những kỹ năng ứng phó xử lý các tình huống. Trong quá trình chơi và hoạt động, nhắc nhở trẻ biết yêu thương đoàn kết, chia sẻ với nhau tìm ra những ý kiến hay khiến cho trò chơi hay hơn và có hiệu quả hơn nữa.

Khi trẻ chơi hoạt động góc: Ở góc văn học, thấy trẻ đọc những cuốn sách, những mẫu chuyện về các tình huống nảy sinh trong cuộc sống hàng ngày như có bạn nhỏ bị lạm dụng, khi người lạ cho kẹo, khi bị người khác hôn, khi thấy cháy... tôi thường giáo dục trẻ thông qua những mẫu chuyện từ đó trẻ có thể ghi

nhớ và hình thành những kỹ năng ứng xử phù hợp khi gặp những tình huống thực hàng ngày. Hoặc trong những buổi thăm quan, khi đi trên đường đi có rất nhiều người lạ, cô giải thích và giúp trẻ ứng xử đơn giản như gặp người lạ nếu họ chào chỉ vẫy tay chào xã giao, không được nói chuyện, tuyệt đối không đi theo người lạ, kể cả khi họ nói sẽ cho chơi đồ chơi, mua đồ chơi, hay giúp tìm đường về nhà... tuyệt đối không nhận quà bánh để đề phòng những món quà, bánh, kẹo đó có tẩm thuốc mê, khi trẻ ngủi hoặc ăn vào sẽ bị trúng mưu kẻ xấu nhưng phải từ chối khéo léo “Ba mẹ không cho phép nhận”. Dạy trẻ tìm đến chỗ có người lớn mặc đồng phục cầu cứu và tránh bị người lạ tiếp tục dụ dỗ. Trong trường hợp người đó cứ bám theo ép ăn hay bắt lên xe, phải quấy đạp và hét thật to để mọi người đến cứu. Với cách sử dụng các tình huống nảy sinh trong cuộc sống hàng ngày để giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ tôi đã trang bị cho trẻ những kiến thức và kỹ năng cần thiết để bảo vệ bản thân một cách hiệu quả và thiết thực.

VD: Khi trẻ bị lạc - Cô dạy trẻ kỹ năng biết ứng phó nhờ người giúp đỡ
Khi đi lạc cần đến sự giúp đỡ của chú cảnh sát giao thông

Biện pháp 4: Sử dụng trò chơi, tình huống để giáo dục kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm qua các tình huống nảy sinh trong cuộc sống hàng ngày cho trẻ:

VD: Trong một lần cho trẻ hoạt động tham quan chợ, nhiều người dân thấy các con rất thích và đã lại gần hỏi chuyện và cho quà bánh. Tận dụng tình huống đó tôi hỏi các trẻ khác có quen với bác đó không? Nếu không phải là người quen thì chúng mình phải làm gì?

- Trò chơi “Bò chui qua hầm” Trò chơi này không chỉ phát triển ở trẻ tố chất vận động mà còn dạy kỹ năng không sợ bóng tối. Tôi chuẩn bị một chiếc ống dài, kín trẻ sẽ bò chui qua ống dài đó một cách khéo léo. Sau khi chơi trò chơi này tôi thấy trẻ lớp tôi đã không còn sợ bóng tối từ đó phát huy ở trẻ sự tự tin, mạnh dạn và lòng dũng cảm.

Biện pháp 5: Tuyên truyền, phối hợp với phụ huynh trong công tác giáo dục kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm qua các tình huống thường gặp hàng ngày cho trẻ:

Để nâng cao hiệu quả giáo dục kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm qua các tình huống thường gặp hàng ngày cho trẻ tôi đã phối hợp với phụ huynh như: Để giúp trẻ tự tin hơn khi gặp nguy hiểm và phụ huynh cũng bớt phần lo lắng tôi hướng dẫn phụ huynh cho con ghi nhớ số điện thoại của bố mẹ, địa chỉ nhà. Hay làm một chiếc thẻ có ghi số điện thoại của bố mẹ và địa chỉ gia đình để trong balo của trẻ hoặc trong túi quần áo, đeo thẻ khi cho trẻ đến nơi đông người, đi tham quan dã ngoại.

Tận dụng những tình huống nhìn thấy hay nghe thấy trên các phương tiện truyền thông biến thành bài học cùng trẻ chia sẻ, giúp trẻ hiểu trong tình huống

đó nên làm gì và cách đề phòng cho trẻ. Nếu muốn dạy trẻ kỹ năng tự bảo vệ bản thân phụ huynh cần luôn là tấm gương và thực hành để trẻ quan sát, học hỏi.

Hàng ngày cùng con chơi những trò chơi tình huống để có thể đánh giá khả năng phản ứng của con từ đó kịp thời hướng dẫn con cách xử lý một cách an toàn nhất. Dành thời gian để trao đổi, lắng nghe con chia sẻ những điều xảy ra trong cuộc sống và cảm nhận của con. Động viên, khen ngợi trẻ kịp thời khi trẻ có những hành động đúng và nhẹ nhàng nhắc nhở khi trẻ có những hành động chưa đúng. Phụ huynh cùng giáo viên đánh giá kết quả trên trẻ và lập kế hoạch giáo dục cho giai đoạn tiếp theo.

Mời phụ huynh tham gia các hoạt động trong ngày hội, ngày lễ; tham quan dã ngoại... Tổ chức họp phụ huynh, phát thẻ tuyên truyền “Hành động để bảo vệ con bạn” đến phụ huynh.

III.2. Tính mới, tính sáng tạo

*** Tính mới**

- Tôi đi sâu vào giáo dục kỹ năng sống, kỹ năng xử lý tình huống khi gặp nguy hiểm cho trẻ mọi lúc mọi nơi và tận dụng các tình huống thực tế nhiều để khơi dậy được tính tò mò, phát triển trí tưởng tượng, năng động, mạnh dạn, tự tin, thói quen tốt trong lao động tự phục vụ, được rèn luyện kỹ năng tự lập; kỹ năng nhận thức; kỹ năng vận động thông qua các hoạt động hàng ngày trong cuộc sống của trẻ; ngoài ra có kỹ năng tự kiểm soát bản thân; phòng tránh, ứng phó với những nguy hiểm trong cuộc sống, phát triển óc sáng tạo, tính tự tin thông qua các hoạt động trẻ được rèn luyện kỹ năng xã hội; kỹ năng thoái hiểm, kỹ năng về cảm xúc, giao tiếp; chung sống hòa bình.

- Với thời đại công nghệ 4.0 tôi sử dụng quét mã QR để giảm tải việc in tài liệu gửi cho phụ huynh, phụ huynh có thể quét mã và vào kho học liệu để tìm tài liệu giáo dục con đúng với độ tuổi và khả năng của con. Đối với trẻ được ông bà đưa đi học, ít khi gặp được bố mẹ, tôi sẽ in tài liệu gửi về để bố mẹ cùng giáo dục và tương tác với con khi trẻ ở nhà.

- Có tính kế thừa từ cấp học này đến cấp học tiếp theo, phát huy được hết khả năng của mỗi cá nhân nói chung và mỗi trẻ nói riêng về kỹ năng sống của trẻ trong cuộc sống hiện tại và tương lai sau này, thích ứng được trong mọi tình huống, hoàn cảnh và là hành trang cho trẻ vững bước trong cuộc sống một cách tự tin, phù hợp với đòi hỏi giáo dục, đáp ứng được yêu cầu hiện nay của xã hội.

*** Tính sáng tạo**

- Việc tích hợp lồng ghép nội dung giáo dục kỹ năng ứng phó với các tình huống trong hoạt động học và tận dụng giáo dục trẻ ở mọi lúc mọi nơi đồng thời sáng tạo các trò chơi mới lạ, hấp dẫn đã đem lại hiệu quả giáo dục trẻ giúp trẻ tự tin trong cuộc sống có những ứng phó phù hợp với hoàn cảnh thực tế đồng thời gắn kết trẻ với gia đình, bạn bè và xã hội.

- Qua các biện pháp tôi đưa ra đã tạo được cơ hội cho trẻ được trải nghiệm dưới nhiều hình thức khác nhau, phát huy được tính tích cực, chủ động, sáng tạo của trẻ, thông qua giáo dục kỹ năng sống cho trẻ với các nội dung phù hợp với độ tuổi, các hoạt động lao động tự phục vụ vừa sức với trẻ đã tạo cho trẻ sự tự tin và thể hiện được bản thân với bạn bè, cô giáo, người thân,... về những điều trẻ có thể tự làm mà không cần sự giúp đỡ của người lớn. Thông qua các biện pháp cũng giúp nhà trường, giáo viên thống nhất được với phụ huynh về các phương pháp, hình thức, nội dung giáo dục kỹ năng sống cho trẻ ở trường cũng như ở gia đình, giúp phụ huynh nhận thức được đầy đủ hơn về việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ giúp trẻ thích nghi được với môi trường hoạt động mới, thích ứng được với mọi tình huống xảy ra trong cuộc sống.

Tóm lại: Việc giáo dục kỹ năng ứng phó với các tình huống nguy hiểm cho trẻ là một giờ hoạt động vô cùng quan trọng đối với trẻ. Vì thế giáo viên cần xác định đây là nhiệm vụ quan trọng phải khắc phục mọi khó khăn để có những phương pháp, hình thức giáo dục cho trẻ hàng ngày. Qua việc thực hiện áp dụng biện pháp mới tôi thấy trẻ lớp tôi ngoan ngoãn, tự tin hơn trong cuộc sống, có kỹ năng ứng phó với các tình huống nguy hiểm không phụ thuộc vào người lớn, có kỹ năng hợp tác với bạn bè, kỹ năng giao tiếp tốt, có kỹ năng xử lý được các tình huống xảy ra trong cuộc sống hàng ngày.

III.3. Phạm vi ảnh hưởng, khả năng áp dụng của sáng kiến

- Giáo viên nắm chắc được nội dung, phương pháp tổ chức giáo dục kỹ năng sống cho trẻ. Giúp giáo viên hiểu sự cần thiết phải dạy kỹ năng sống cho trẻ. Có nhiều kinh nghiệm trong việc sưu tầm các trò chơi, lựa chọn sáng tạo các hoạt động để giáo dục kỹ năng sống cho trẻ có hiệu quả cao.

- Trẻ có kỹ năng giao tiếp, kỹ năng ứng xử, kỹ năng bảo vệ bản thân, có kỹ năng tự phục vụ bản thân, tự tin, mạnh dạn, dũng cảm, biết bảo vệ an toàn cho bản thân....

- Giúp phụ huynh hiểu được trẻ hơn, biết lắng nghe và giành nhiều thời gian chơi với trẻ để có phương pháp rèn và giáo dục các kỹ năng ứng phó với các tình huống nguy hiểm cho trẻ

- Sáng kiến có khả năng áp dụng cho quá trình tổ chức giáo dục kỹ năng sống cho trẻ trong lớp cũng như trong toàn trường. Và cũng có thể áp dụng trong toàn huyện

III. 4. Hiệu quả, lợi ích thu được từ sáng kiến

- Sáng kiến này giúp giáo viên thực hiện tốt nội dung giáo dục kỹ năng ứng phó với các tình huống nguy hiểm cho trẻ ở trường mầm non mà không tốn kém về kinh phí. Nắm chắc được nội dung, phương pháp tổ chức giáo dục kỹ năng sống cho trẻ. Có nhiều kinh nghiệm trong việc sưu tầm các trò chơi, lựa chọn sáng tạo các hoạt động để giáo dục kỹ năng sống cho trẻ có hiệu quả cao.

- Giúp các giáo viên và bậc phụ huynh có thêm một kho tư liệu tham khảo để phục vụ cho công tác chăm sóc cũng như giáo dục trẻ mầm non. Giúp phụ huynh hiểu được trẻ hơn, biết lắng nghe và giành nhiều thời gian chơi với trẻ để có phương pháp rèn và giáo dục các kỹ năng sống cho trẻ khi ở nhà, giúp trẻ tự tin, kỹ năng ứng phó với mọi hoàn cảnh và giao tiếp xã hội tốt hơn. Phối kết hợp với nhà trường và giáo viên trong công tác giáo dục kỹ năng sống cho trẻ.

- Trẻ ngoan hơn, lễ phép, có ý thức về bản thân, có khả năng nhận biết và thể hiện tình cảm với mọi người, sự vật, hiện tượng xung quanh, có một số phẩm chất cá nhân: Mạnh dạn, tự tin, tự lực, có một số kỹ năng sống: Giao tiếp, ứng xử, hợp tác, thân thiện, quan tâm, chia sẻ.

Từ những kết quả đạt được sau khi áp dụng các giải pháp trên đã góp phần làm thay đổi nhận thức của phụ huynh, thay đổi về tác phong và tinh thần trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên của trường, là động lực mạnh mẽ để các cấp ủy đảng chính quyền địa phương quan tâm đối với sự nghiệp giáo dục của xã Thái Sơn.

*** Bản khảo sát kết quả trước và sau khi áp dụng các biện pháp:**

TT	Tên các kỹ năng	Chưa thực hiện		Đã thực hiện	
		Số trẻ	Tỷ lệ	Số trẻ	Tỷ lệ
1	Kỹ năng thoát hiểm khi bị bỏ quên trên ô tô	18	56	30	94
2	Kỹ năng ứng xử khi bị lạc	19	59	30	94
3	Kỹ năng an toàn khi chơi một mình	17	53	28	88
4	Kỹ năng tránh bị xâm hại cơ thể	18	56	29	91
5	Kỹ năng khi gặp người lạ	17	53	29	91
6	Kỹ năng thoát hiểm khi có hỏa hoạn	17	53	29	91
7	Kỹ năng an toàn khi tham gia giao thông.	20	62	32	100

Bảng những thông số qua cụ thể của lớp 4B4 - Trường mầm non Thái Sơn do tôi chủ nhiệm đã chứng tỏ hiệu quả hữu hiệu của các giải pháp trong sáng kiến tôi đã đưa ra.

Trên đây là "**Một số biện pháp giáo dục kỹ năng ứng phó tình huống nguy hiểm cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong trường Mầm Non**" trong trường mầm non Thái Sơn. Kính mong sự quan tâm chia sẻ, góp ý kiến xây dựng của các đồng chí; đồng nghiệp để sáng kiến của tôi được hoàn thiện hơn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

**CƠ QUAN ĐƠN VỊ
ÁP DỤNG SÁNG KIẾN**

HIỆU TRƯỞNG
Nguyễn Thị Oanh

TÁC GIẢ SÁNG KIẾN

Bùi Thị Tố Nga

Bùi Thị Tố Nga